

Omenavarkaissa ja räksänpesillä

Sen ajan lasten elämään kuului myös omena- ja hernevarkaissa käynti. Naapureissa käytiin ja ihan varmasti jokaisesta paikasta olisi saatu omenia, jos olisi pyydetty ja olihan meillä kaikilla mukana olleilla niitä omastakin takaa. Pahinta vahinkoa hernevarkaissa käydessä tuli siitä, kun matalana menttiin ja sotkettiin kasvustoa. Hämäläisen Viljo sai meidät kiinni ja oli jonkin verran vihainen. Hernemaa oli ihan tien varressa ja oltiin liian valoisaan aikaan liikkeellä. Luulen, että omena- ja hernevarkaissa käynti oli aika yleinen helmasynti noihin aikoihin, kun haettiin jotakin jännitystä. Tulipahan näin tunnustettua.

Nykyisin linnunpesän hävittämisestä voi saada tuntuvat sakot. Poikavuosina naapurin poikien kanssa kävimme hajottamassa räksän eli räkättirastaan pesiä. Tätä varten piti kiivetä puuhun toukokuun tienoilla. Pesässä oli muutama vihertävä muna. Räkättirastas ei taida olla rauhoitettu lintu, mutta esimerkiksi mustarastaan hävittämisestä lankeaa 34 euron lasku. Eri lajeista määrättävät korvaukset löytyvät ymparisto.fi-sivustolta. Räkättirastaita hävitettiin aikanaan siksi, etteivät söisi marjoja kotipihan pensaista. Myöhemmin on käytetty muovisi verkkoja. Niihin saattoi joku lintu jäädä kiinni. Ovelimmat osasivat mennä verkon alta.

Kouluakin leikittiin. Varmaan heti, kun oli kokemusta oikeasta koulusta. Piirrettiin, luettiin ja laskettiin ja annettiin todistus. Perustin myös Tähtikerhon, jossa sisarusteni lisäksi olivat mukana Meron tytöt. Jonkinlaiset lääkärireikit kuuluivat myös aikakauteen, kun mukana oli sekä tyttöjä että poikia.

Sain viisivuotislahjaksi litteällä paristolla varustetun taskulampun. Kun lamppuun laittoi punaista tai muun väristä kreppipaperia sai värivaloja aikaan. Eteisessä oli suuri punaruskea pöytä, jonka alla voitiin leikkiä teatteria. Viltti toimi esirippuna.

Marttojen ompeluseurassa esitimme sisäkonin kanssa vuoropuhelun Kukko ja kana, jonka äiti oli meille opettanut. Minua jännitti kovasti, koska olin ujo perusluonteeltani. Olikohan minulla äidin tekemä kukon helttä ja siskolla kanan. Hyvin muistimme vuoro- sanat, jotka alkoivat:

Kukko:
Hyvää huomenta punahilkka!
Miltäs maistuu kahvitilkka?

Kana:
Ah se on aivan liian kuumaa,
kieltäni polttaa, päätäni huimaa

Tekstin on aikanaan kirjoittanut Immi

Sain sinisen taskulampun, kun täytin viisi vuotta. Tämä kuva on kansallisarkiston koelmasta.

Hellén. Hänen sanoittamiaan ovat myös: Suojelusenkeli, Pieni nokikolari, Joulukirkkoon, Paimenpoika, Oravan pesä, Kelllot kaikuu ja Mä olen niin pienoinen.

Kävihän meillä kukko siihen aikaan, kun opeteltiin kirjaimia ja lukemaan. Sehän kävi yöllä munimassa tyynyn alle pieniä karamelleja. Sama tapa oli käytössä myös omien lasten osalta. Lapsuudessani ei taidettu meillä tuntea hammaskeijua, joka vei yöllä tyynyn alta pois irronneen maitohampaan ja laittoi tilalle kolikon.

Kauppa-autoa vartoamassa

Maalaistalon lapset olivat paljon mukana siellä missä aikuisetkin olivat eli erilaisissa töissä. Väillä leikittiin ja välillä tehtiin töitä. Joskus meitä isompia harmitti, kun pikkuveli sai joitakin erivapauksia.

Kauppa-autolla käynti oli lapsille kuuluvaa työtä. Ainakin piti vahtia, milloin se tulee. Yleensä meillä oli kassi ja siellä kauppalappu ja rahat. Kauppa-autoilla, joita kuusikymmenluvun alkupuolella alkoi meidän kulmallamme kulkea useita, oli etukäteen ilmoitettu aikataulu. Usein se ei pitänyt paikkaansa, koska asiakkaita saattoi joillakin pysäkeillä olla paljonkin. Ainakin Osuuskauppa Airanteen ja Lounais-Hämeen sekä Paavilaisen Eeron ja Syrjälän kauppa-autot siellä kulkivat. Joku kaksikin kertaa viikossa. Joskus, kun autoa ei huomattu, piti mennä pyörällä perässä seuraavalle pysäkillä, jos oli kiireellistä ostettavaa.

Puuvajan taakse muokkasin pienen orasmaan, johon kylvin viljaa. Vaikka siinä oli pieni aita, niin hevoset pääsivät sen syömään. Silloin isä lupasi korvaukseksi minulle pelloilta vääräksi kutsutun saran, koska se oli toisesta päästä kapeampi. Se oli kauan sitten ollut tien pohja. Se oli tietenkin leikkiin liian suuri ja sitä viljeltiin edelleen niin kuin muitakin peltosarkoja.

Kylän muita kuin ihan naapureiden lapsia tavattiin Marttojen ompeluseuroissa. Kylällä toimi Kannakselta Muolaan Punnuksen kylässä perustettu Martta-kerho. Siinä oli kuitenkin jäsenenä niin karjalaisia kuin hämäläisiäkin. Se kokoontui jäsenten kodeissa. Miehet olivat useimmiten mukana kyyditsemässä emäntiä. Naiset ja miehet olivat omana joukkonaan ja me lapset omanamme. Tutustuttiin ja leikittiin niin sisällä kuin ulkona.

'Myöhemmin ryhdyin pitämään myös seurakunnan kerhoa kylällä, mutta siitä enemmän toisaalla.

Neljäkin kauppa-autoa kulki kulmakunnallamme. Kuvassa Lounais-Hämeen kauppa-auto

